

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl samosoudkyně JUDr. Terezou Kučerovou,
ve věci

žalobce: X, narozen dne X
bytem X
adresa pro doručování X

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
se sídlem Křížova 1292/25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 8. 2021, č.j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Účastníci řízení **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaná rozhodnutím ze dne 11. 5. 2021, č.j. X zamítla žádost žalobce o přiznání invalidního důchodu, neboť podle posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Tábor ze dne 21. 4. 2021 žalobce není invalidní, jelikož jeho pracovní schopnost poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu pouze o 20 %.
2. Námitky proti tomuto rozhodnutí žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím zamítla a napadené rozhodnutí potvrdila.

II. Shrnutí žaloby, vyjádření žalované a replika žalobce

3. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 20. 10. 2021 včasnou žalobu ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“).
4. Žalobce považuje závěry napadeného rozhodnutí za nesprávné, neboť ze strany žalované došlo k jeho nedostatečnému vyšetření. Žalobce nebyl revizním lékařem osobně vyšetřen. Nebyl zhodnocen vliv žalobcova zranění po nezaviněné autonehodě na výkon konkrétní práce a byly opomenuty komplikace spojené s tímto zraněním. V této souvislosti žalobce poukázal na své zdravotní obtíže v podobě podvrtnutí krční páteře, omezené hybnosti a tinnitus (trvalé pískání v uších). Uvedená zdravotní postižení žalobce označil jako podceňovaná, neboť je nelze prokázat přesnými hodnotami, stav současné vědy však dle žalobce nelze klást k jeho tíži.
5. K žalobě žalobce přiložil znalecký posudek MUDr. M. N. ze dne 25. 1. 2021, jehož předmětem bylo stanovení bolestného a ztížení společenského uplatnění z titulu autonehody ze dne 3. 8. 2019, z níž mělo být dle žalobce žalovanou vycházeno za situace, kdy žalobce nebyl osobně vyšetřen revizním lékařem.
6. Žalobce dále uvedl, že má problémy s dlouhým sezením, jízdou v autě a v oblasti sexuality.
7. Zdravotní omezení v rámci zaměstnání označil žalobce za výrazné, neboť pracuje jako advokát a jeho činnost je tak spojena s dlouhými jednáními, sepisováním písemností a častým cestováním. Žalovaná se s tímto omezením dostatečně nevypořádala. Žalobce přitom nemá možnost zvolit alternativní zaměstnání, jak uvádí prvostupňový orgán, neboť takové by bylo rovněž spojeno s omezeními shodnými jako v případě jeho dosavadního zaměstnání.
8. V důsledku uvedeného zdravotního omezení žalobce není schopen řádně vykonávat svou práci, čímž dochází k poklesu jeho příjmů. Žalobce navíc musí denně rehabilitovat, navštěvuje bazén, žalovaná však toto omezení pracovní schopnosti nijak nezohlednila.
9. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že na rozdíl od žalobce považuje posudek revizního lékaře ČSSZ za úplný, když splňuje veškeré náležitosti na něj kladené § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Z tohoto posudku se podává, že byla zohledněna žalobcem vykonávaná profese. Žalobce nebyl vyzván k odbornému vyšetření, neboť mezi doloženými lékařskými nálezy nejsou rozpory, v průběhu řízení přitom nebylo namítnuto nezjištění některé skutečnosti, týkající se zdravotního stavu či jeho funkčních následků. Zdravotní stav i funkční následky byly zjištěny dostatečně a objektivizovány byly všechny

skutečnosti, týkající se zdravotního stavu žalobce, které jsou pro posudkový závěr významné. K navýšení základní procentní sazby nebyl posudkovým lékařem shledán důvod, a to i s ohledem na zjištěné lehké omezení dynamiky páteře a vysoký kvalifikační potenciál (zvolena byla dolní hranice poklesu pracovní schopnosti).

10. S ohledem na obsah žalobních námitek navrhla žalovaná přezkum zdravotního stavu žalobce Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „posudková komise“). Rozhodnutí žalovaná ponechala na úvaze soudu.
11. Žalobce se v replice ze dne 30. 3. 2022 vyjádřil zejména k závěrům posudku posudkové komise, které dle jeho názoru adekvátně nehodnotí jeho zdravotní stav. Nesprávně byly hodnoceny lékařské zprávy MUDr. H. a MUDr. G., nebyl hodnocen pokles jeho sexuální výkonnosti a žalobce se taktéž neztotožnil s tvrzením lékařky o možných psychosomatických projevech jeho zdravotních obtíží. Poukázáno bylo také na formální nedostatky posudku posudkové komise a na nehodnocení možnosti jeho rekvalifikace. Žalobce v závěru namítá možnou nezákonnost vyhlášky o posuzování invalidity a v této souvislosti nechává soudu zvážit postup dle § 109 odst. 1 písm. c) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

III. Podstatný obsah spisu

12. Rozhodnutí žalované ze dne 11. 5. 2021, č.j. X, kterým žalovaná zamítla žádost žalobce o invalidní důchod, vychází z posudku o invaliditě ze dne 21. 4. 2021, v němž posudkový lékař uzavřel, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je stav po úrazu při dopravní nehodě (3. 8. 2019) s lehkým funkčním postižením C úseku páteře – omezení dynamiky asi o 1/3. Jde o lehkou poruchu, která neodpovídá žádnému stupni invalidity. Toto postižení posudkový lékař podřadil pod kapitolu XIII., oddíl E, položku 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které stanovil míru poklesu pracovní schopnosti 20 %, přičemž posudkový lékař neshledal potřebu tuto míru poklesu pracovní schopnosti dle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity dále měnit.
13. V řízení o námitkách proti tomuto rozhodnutí nechala žalovaná vyhotovit posudek o invaliditě ze dne 5. 8. 2021. Posudkový lékař ČSSZ jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce označil stp. Distorzi C páteře při autonehodě dne 3. 8. 2019, opěrkový syndrom s lehkým omezením dynamiky páteře, subjektivně dominuje tinnitus nej. Etiologie, na frekvenci 2 kHz, na nízké úrovni 25 dB, bez vegetativního doprovodu (bolesti hlavy a poruchy zraku, nevolnost a zvracení neguje). Ostatní poruchy zdravotního stavu pracovní potenciál podstatně nelimitují a na dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu se podílejí jen v malé, funkčně nevýznamné míře. Hodnocení lékaře ČSSZ bylo shledáno jako hraničně validní, když nezohledňuje subjektivně žalobce významně obtěžující tinnitus. Uvedené postižení proto posudkový lékař ČSSZ zařadil pod kapitolu VIII., oddíl A, položku 10b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, přičemž výslovně uvedl, že volí dolní hranici rozpětí poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení 25 – 35 %, tedy 25 %. Žádná z komorbidit nemá takový funkční dopad, aby odpovídala invaliditě. Z důvodu námitek žalobce posudkový lékař dále uvedl, že procentuální taxace poklesu pracovní schopnosti u jednotlivých onemocnění ze zákona nelze sčítat, přičemž se volí posudková kritéria toho onemocnění, jímž je posuzovaná osoba nejvíce omezována a k ostatním posudkově významným skutečnostem lze přihlídnout volbou taxace.

14. Krajský soud si dále vyžádal posudek posudkové komise včetně protokolu o jednání této komise (protokol o jednání, jakož i posudek ze dne 23. 2. 2022 jsou založeny na čl. 34 - 38 spisu krajského soudu). Z těchto podkladů je patrné, že se žalobce jednání komise dne 23. 2. 2022 zúčastnil a podrobil se vyšetření v oboru neurologie (odborná lékařka MUDr. D. T.), jehož závěr je v posudku popsán. Posudková komise uzavřela, že se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož hlavní příčinou byly v době vydání rozhodnutí žalované ušní šelesty - tinnitus. Jedná se o funkčně závažnou formu, zejména s narušením pozornosti a spánku. Tento dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav odpovídá postižení uvedenému v kapitole VIII., odd. A, pol. 10b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Pokles pracovní schopnosti žalobce posudková komise z důvodu splnění pouze některých kritérií dané položky v rozsahu 25 % (shodně s posudkovým lékařem ČSSZ). Žalobce nebyl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní. K žalobním námitkám posudková komise uvedla, že podkladovou dokumentaci považuje za více než dostačující, z jejích závěrů je pak zřejmé, že během léčby došlo ke zlepšení zdravotního stavu žalobce, což dokládá zpráva z ORL ze dne 18. 2. 2020. K žalobcem předloženému znaleckému posudku posudková komise uvedla, že tento hodnotí pouze ztížení společenského uplatnění v jiných sférách, naproti tomu posudková komise a posudkoví lékaři hodnotí výhradně jeho pracovní schopnost.

IV. Průběh řízení před správními soudy

15. Dne 4. 4. 2022 bylo ve věci konáno ústní jednání před krajským soudem, a to v nepřítomnosti žalobce, který se z tohoto jednání dne 30. 3. 2022 omluvil a požádal o jeho odročení s tím, že mu byl diagnostikován Covid a stále se necítí dobře. Žalobce požádal o nařízení jednání po 11. 5. 2022, na tento den má nařízenou kontrolu u lékaře, který mu provede testy a zhodnotí jeho aktuální zdravotní stav po autonehodě, dle výsledků této kontroly pak žalobce zváží další procesní postup. K tomu žalobce předložil Lékařské potvrzení o výsledku testu RT – PCR na průkaz SARS – CoV – 2 k doložení při překročení hranic České republiky, ze kterého vyplývá, že žalobce byl pozitivně testován dne 17. 3. 2022. Krajský soud dospěl k závěru, že žalobce, přestože v podání ze dne 30. 3. 2022 tvrdil důležité důvody své neúčasti (po prodělané nemoci SARS-CoV-2 se necítí stále dobře), existenci těchto důvodů nijak neosvědčil. Pozitivní test na přítomnost viru ze dne 17. 3. 2022 nijak nedokládá, že se žalobce ani po uplynutí sedmidenní izolace, která v jeho případě skončila již dne 24. 3. 2022, necítí dobře, proč se nemůže účastnit soudního jednání. Žalobce v tomto směru nepředložil žádnou lékařskou zprávu či potvrzení o pracovní neschopnosti, jejichž důvodem by byla zdravotní omezení zapříčiněná prodělanou nemocí SARS-CoV-2, které by dokládaly, že ho jeho zdravotní stav omezuje do té míry, že není schopen se k nařízenému soudnímu jednání dostavit. Z tohoto důvodu krajský soud žádost žalobce o odročení nařízeného ústního jednání neakceptoval a ve věci jednal v jeho nepřítomnosti.
16. Rozhodnutím ze dne 4. 4. 2022, č.j. 64 Ad 12/2021-47 pak žalobu zamítl, a to zejména s ohledem na závěry posudku posudkové komise ze dne 23. 2. 2022, ze kterých se podává že žalobce nebyl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní.
17. Proti uvedenému rozhodnutí krajského soudu podal žalobce dne 12. 5. 2022 kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu, který rozhodnutím ze dne 27. 7. 2023, č.j. 8 Ads 114/2022-20, napadené rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud byl dle Nejvyššího správního soudu povinen uznat omluvu žalobce z nařízeného ústního jednání, neboť v době ústního jednání krajského soudu bylo

všeobecně známo, že veřejnost byla vyzývána k tomu, aby v případě nakažení virem SARS-CoV-2 lidé zůstali doma a nenavštěvovali lékaře. Z tohoto důvodu bylo nutno omluvu žalobce hodnotit jako dostatečnou a jednání mělo být odročeno. Pokud krajský soud měl pochyby o skutečné existenci žalobcem uvedených zdravotních důvodů, měl si od něj vyžádat důkladnější odůvodnění, včetně doložení takových důvodů.

18. Krajský soud následně nařídil ústní jednání ve věci na 28. 8. 2023, žalobce se však i z tohoto jednání omluvil, a to sdělením doručeným krajskému soudu dne 18. 8. 2023. Uvedl, že se jeho zdravotní stav zhoršil a konstatoval, že by bylo možné jeho zdravotní stav opětovně přezkoumat právě s ohledem na současné zdravotní problémy. Dle názoru žalobce by se tato věc zrychlila, pokud by bylo jeho žádosti vyhověno a nyní podaná žaloba by ztratila smyslu. Pokud by však návrh žalobce nebyl žalovanou akceptován, lze předpokládat, že by podal návrh znovu a případně by se spor opět u krajského soudu objevil, což žalobce považuje za zbytečné. Žalobce požádal žalovanou o nové zhodnocení současného zdravotního stavu a pokud by naznačila, že mu důchod přísluší, vzal by nyní projednávanou žalobu zpět. Pokud by však žalovaná nesouhlasila, žalobce žádá o další odročení jednání z důvodů uvedených v jím předložených lékařských zprávách.
19. Z předložených lékařských zpráv ze dne 9. 5. 2023 a ze dne 21. 7. 2023 vyplývá, že se žalobce cítí relativně dobře, je schopen chůze bez ataktické slabosti, chodí sám, používá trekové hole, slabost dolních končetin neguje a uvádí, že mu procházka spíše pomáhá.
20. V návaznosti na uvedené sdělení krajský soud žalobce přípisem ze dne 21. 8. 2023 poučil o tom, že je dle § 75 odst. 1 s. ř. s. vázán skutkovým a právním stavem ke dni vydání napadeného rozhodnutí, současné zhoršení jeho zdravotního stavu by proto mohlo být důvodem pro podání nové žádosti, soud jej však v nynějším řízení zohlednit nemůže. V souvislosti s žádostí žalobce o odročení jednání krajský soud v intencích závěrů shora uvedeného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu žalobce dne 21. 8. 2023 vyzval, nechť osvědčí jím uváděnou skutečnost, dle níž není schopen se zúčastnit nařízeného ústního jednání. Z předložených lékařských zpráv ze dne 9. 5. 2023 a ze dne 21. 7. 2023 tento závěr nevyplyvá.
21. Žalobce však přípis krajského soudu z datové schránky ve stanovené lhůtě ani nepřevzal a nedoplnil tak soudem požadované podklady. Z tohoto důvodu krajský soud jednání dne 23. 8. 2023 odročil, a to na 13. 9. 2023. Sdělení o odročení jednání žalobci bylo doručeno dne 23. 8. 2023.
22. Dne 25. 8. 2023 obdržel krajský soud další sdělení žalobce, v němž uvádí, že je stále v pracovní neschopnosti a není schopen si opatřit lékařskou zprávu, z níž by plynulo, že se ze zdravotních důvodů nemůže soudního jednání zúčastnit. Lékař žalobci telefonicky sdělil, že se nyní vyčkává, zda bude nutná operace či zda bude stačit rehabilitace a terapie. Návrh žalobce na opětovný přezkum jeho zdravotního stavu měl být návrhem na smír či na přerušování řízení, když je mu známo, že je třeba vycházet z jeho zdravotního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí. Pokud by žalovaná souhlasila, žalobce nemá problém podat novou žádost a případně vzít nynější žalobu zpět.
23. V návaznosti na uvedené sdělení žalobce jej krajský soud přípisem ze dne 28. 8. 2023 vyrozuměl o tom, že v projednávané věci neshledal důvod pro přerušování řízení ve smyslu § 48 s. ř. s. Současně pak krajský soud žalobce poučil o tom, že podání nové žádosti o přiznání invalidního důchodu není vázáno na souhlas žalované.

24. Dne 12. 9. 2023 obdržel krajský soud další sdělení žalobce, kterým navrhuje provést důkaz jím předloženým znaleckým posudkem ze dne 25. 1. 2021 a svou neschopenkou. Nově pak žalobce namítl, že zhodnocení jeho zdravotního stavu posudkovou komisí nebylo objektivní, protože ta je financována žalovanou, jejímž zájmem je vyplatit co nejméně plnění. Bylo tedy porušeno právo žalobce na spravedlivý proces. Závěry napadeného rozhodnutí jsou dle názoru žalobce nepřezkoumatelné, neboť zcela opomíjí závěry znalce v žalobcem předloženém posudku. Žalobce se dále znovu omluvil z nařízeného ústního jednání a požádal o jeho odročení s tím, že lékařské zprávy osvědčující jeho nemožnost dostavit se k nařízenému jednání předložit nemůže.
25. Ústní jednání u krajského soudu bylo dne 13. 9. 2023 konáno v nepřítomnosti žalobce. Krajský soud dospěl k závěru, že žalobce nedoložil jím tvrzené důležité důvody nemožnosti jeho účasti spočívající ve zdravotních obtížích (problémy se zády – velké bolesti bederní páteře vystřelující do hýždí a stehna a bolesti krční páteře po autonehodě).
26. Podle § 50 věty první s. ř. s. může být soudní jednání z důležitých důvodů odročeno. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 9. 2014, č. j. [1 Azs 102/2014 – 23](#), k tomu uvedl: „Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu pak plyne, že odepřít právo osobní účasti na jednání soudu lze jen výjimečně. Právo na projednání věci před soudem, čítaje v to i právo na osobní účast na jednání soudu a právo při tomto jednání tvrdit skutečnosti, navrhnout důkazy a předkládat právní argumenty, je jedním ze základních pilířů práva na spravedlivý proces. Ustanovení § 50 s. ř. s. je tedy nutno vykládat tak, že pokud k tomu existují důležité důvody, jednání být odročeno musí (soud nemá v tomto ohledu diskreci, ačkoli by čistě jazykový výklad uvedeného ustanovení mohl svádět k opačnému závěru). Pokud se účastník řízení omluví z jednání z důležitých důvodů, **osvědčí existenci těchto důvodů** a soud přesto jeho žádosti o odročení jednání nevyhoví a rozhodne v jeho nepřítomnosti o věci samé, dopustí se vady řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Takovým důležitým důvodem přitom typicky může být i pracovní neschopnost účastníka řízení doložená lékařským potvrzením (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2004, č. j. [5 Ads 63/2003 – 35](#), a ze dne 17. 2. 2005, č. j. [2 Afs 5/2005 – 96](#)). Při posuzování toho, jestli je dán důležitý důvod k odročení jednání, by však soud měl zvažovat také otázku, zda omluva účastníka řízení není účelové povahy, vedená snahou prodlužovat soudní řízení. I když tak účastník řízení ve své žádosti uvádí důvod jinak způsobilý vést k závěru o odročení jednání, není soud vždy povinen takový důvod akceptovat, a to zejména tehdy, pokud shledá, že jej účastník řízení využívá k záměrným procesním obstrukcím (srov. výše citovaný rozsudek č. j. [2 Afs 5/2005 – 96](#), anebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. [1 Azs 16/2011 – 208](#)).“
27. Z citovaného rozhodnutí vyplývá, že účastník řízení je v rámci omluvy z jednání povinen důležité důvody nejen tvrdit, ale též jejich existenci osvědčit. Při splnění těchto podmínek je soud povinen jednání odročit, jinak by porušil účastníkům ústavně garantované právo na veřejné projednání věci v jejich přítomnosti. V projednávané věci žalobce tvrdí, že se nemůže zúčastnit soudního jednání z důvodu zdravotních obtíží, kterými trpí. Existenci těchto obtíží a míry, do jaké žalobce omezují v možnosti zúčastnit se soudního jednání o jeho žalobě, však již neosvědčuje. Naopak se z lékařských zpráv ze dne 9. 5. 2023 a ze dne 21. 7. 2023 jím předložených v rámci předchozí žádosti o odročení jednání se podává, že jeho zdravotní stav je stabilizován, subjektivně absentuje slabost dolních končetin a žalobce je schopen se bez problémů

samostatně pohybovat (vyhovuje mu používání trekových holí a pohyb mu pomáhá). Žalobcem uváděná pracovní neschopnost z jeho strany doložena nebyla, ačkoli byl krajským soudem (přípis ze dne 21. 8. 2023) vyzýván, aby svou nemožnost účastnit se soudního jednání řádně osvědčil.

28. V rámci posledně uvedeného ústního jednání žalovaná navrhla žalobu jako nedůvodnou zamítnout, a to s ohledem na závěry posudku posudkové komise ze dne 23. 2. 2022.

V. Právní hodnocení krajského soudu

29. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“).
30. Žaloba není důvodná.
31. Dle § 39 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, platí, že jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla „a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*“
32. Krajský soud k tomu předně uvádí, že rozhodnutí o přiznání či o změně výše invalidního důchodu je závislé na lékařském odborném posouzení. Pro přezkumné soudní řízení je k takovému posouzení povolána podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí. Tato komise je oprávněna k celkovému posouzení zdravotního stavu osoby a její pracovní způsobilosti, jakož i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě a jejím stupni. Posudek komise pak soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad obsažených v § 77 odst. 2 s. ř. s. Posudek posudkové komise je úplný a přesvědčivý, jestliže se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, s žalobcem udávanými zdravotními potížemi, obsahuje-li posudek náležité zdůvodnění posudkového závěru tak, aby ten byl přesvědčivý též pro krajský soud, který nemá odborné medicínské znalosti a ani je mít nemůže.
33. Krajský soud vyšel především ze shora uvedeného posudku posudkové komise, která přezkoumala zdravotní stav žalobce v řádném složení za účasti odborné lékařky z oboru neurologie. Posudková komise stanovila úplnou klinickou diagnózu, přičemž přihlédla jak k subjektivním potížím žalobce (zejména k žalobcem zdůrazňovaným obtížím v podobě tinnitu), tak k odborným lékařským nálezům, jež jsou součástí spisové dokumentace žalobce. Na základě těchto podkladů označila rozhodující zdravotní postižení způsobující dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jímž jsou ušní šelesty - tinnitus. Jedná se o funkčně závažnou formu, zejména s narušením pozornosti a spánku. Tento dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav odpovídá postižení uvedenému v kapitole VIII., odd. A, pol. 10b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Pokles pracovní schopnosti žalobce posudková komise z důvodu splnění pouze některých kritérií dané položky v rozsahu 25 % (shodně s posudkovým lékařem ČSSZ). Žalobce nebyl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní.
34. K žalobním námitkám posudková komise uvedla, že podkladovou dokumentaci považuje za více než dostačující, z jejích závěrů je pak zřejmé, že během léčby došlo ke zlepšení zdravotního stavu žalobce, což dokládá zpráva z ORL ze dne 18. 2. 2020.

K žalobcem předloženému znaleckému posudku posudková komise uvedla, že tento hodnotí pouze ztížení společenského uplatnění v jiných sférách, naproti tomu posudková komise a posudkoví lékaři hodnotí výhradně jeho pracovní schopnost.

35. Jestliže posudková komise stanovila úplnou klinickou diagnózu, označila rozhodující zdravotní postižení způsobující dlouhodobě nepříznivý stav, to podřadila příslušné položce vyhlášky o posuzování invalidity a svůj závěr o tom odůvodnila, zabývala se dalšími zdravotními postiženími žalobce a možnostmi aplikovat případně korekční faktory, pak považuje soud posudek posudkové komise za úplný a přesvědčivý, činí-li závěr, dle něhož nešlo v případě žalobce o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %. Podstatná je též skutečnost, že posudek je v podstatných rysech konzistentní s posudkem o invaliditě vyhotoveným lékařem ČSSZ.
36. K námitce posouzení zdravotního stavu žalobce posudkovými lékaři OSSZ a ČSSZ v jeho nepřítomnosti krajský soud uvádí, že jeho přítomnost při těchto posouzeních není nutná za situace, kdy je zdravotní stav žadatele dostatečně zjištěn na základě odborné lékařské dokumentace, kterou mají posudkoví lékaři k dispozici. Případné osobní vyšetření žadatele má pouze doplňující charakter a není v případě dostatečné podkladové dokumentace nezbytné. (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2014, č.j. 3 Ads 86/2013 – 29)
37. K žalobou namítanému nezohlednění dalších zdravotních obtíží žalobce v podobě problémů s dlouhodobým sezením či jízdou v autě (dle žaloby - sedavé činnosti), lze uvést, že tyto obtíže byly jak posudkovou komisí, tak posudkovými lékaři zohledněny. Objektivně bylo prokázáno, že obtíže stran krční páteře jsou pouze minimální. Tomuto závěru pak svědčí i změna příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, ke které došlo již v rámci posudku posudkového lékaře ČSSZ a následně k tomuto závěru dospěla i posudková komise, kteří na rozdíl od posudkového lékaře OSSZ, který za rozhodující příčinu označil lehké funkční postižení C úseku páteře, jako rozhodující příčinu označili tinnitus. Posudková komise k odlišně zvolené příčině dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu výslovně označila páteřní potíže žalobce za minimální. Pokud žalobce spojuje tyto obtíže s ušními šelesty, pak lze konstatovat, že posudkový lékař ČSSZ i posudková komise shodně uvedli, že žalobce splňuje pouze některá kritéria této příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a to pouze formu v podobě narušení spánku a pozornosti, jiné formy jako např. poruchy rovnováhy žalobce nesplňuje. Objektivně tedy žalobou udávané problémy při sedavých činnostech prokázány nebyly, jak ostatně dokládá i posudek posudkové komise či lékaře ČSSZ.
38. Žalobcem předložený znalecký posudek MUDr. M. N. ze dne 25. 1. 2021 nemůže být v řízení o invaliditě žalobce zohledněn jím požadovaným způsobem. Účelem tohoto posudku bylo odškodnění bolesti (viz str. 2 posudku) - stanovení bolestného a ztížení společenského uplatnění z titulu autonehody ze dne 3. 8. 2019. Tento posudek tak byl hodnocen na základě zcela odlišných kritérií, než je tomu v případě hodnocení poklesu pracovní schopnosti. Jednalo se v něm o stanovení výše náhrady nemajetkové újmy v podobě ztížení společenského uplatnění (stanoveno ve výši 199 679 Kč) a výše bolestného (stanoveno ve výši 9 566 Kč), a to na základě Metodiky Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobce posudkem žádným způsobem hodnocena nebyla. Z tohoto důvodu posudková komise tento znalecký posudek jako podklad pro své rozhodování správně nezohlednila. Lékařské

závěry stran zdravotního stavu žalobce pak posudková komise na základě osobního vyšetření žalobce při jednání učinila sama.

39. K žalobcem namítanému nezohlednění jeho problému v oblasti sexuality, který byl replikou blíže vymezen jako pokles sexuální výkonnosti (ve znaleckém posudku MUDr. N. se k tomu udávanému problému uvádí, že „od úrazu pro bolesti a pískání má menší chuť, cítí se omezen, frekvence styku se snížila asi o třetinu“) lze konstatovat, že toto kritérium není vymezeno jako komplikace provázející ušní šelest, tinnitus. Z tohoto důvodu tento problém nebyl v rámci této rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce hodnocen. Jako samostatná příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pak pokles sexuální výkonnosti uváděn ve vyhlášce k posouzení invalidity není.
40. Z replikou odkazovaných lékařských zpráv MUDr. H. ze dne 18. 2. 2020 a MUDr. G. ze dne 25. 11. 2020 nevyplývá objektivní zhoršení zdravotního stavu žalobce, jak tento v replice uvádí.
41. Žalobou poukazované formální nedostatky posudku posudkové komise nemohou zvrátit výše učiněný závěr krajského soudu o jeho úplnosti a přesvědčivosti.
42. K namítanému nezhodnocení možnosti rekvalifikace krajský soud s odkazem na ust. § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity uvádí, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobce nebyl shledán tak významným, aby ovlivňoval jeho schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo jeho schopnost rekvalifikace (lékař ČSSZ ani posudková komise neshledali důvod pro navýšení míry poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky o posuzování invalidity). Pokud zdravotní stav žalobce nemá vliv na jeho schopnost rekvalifikace, nebyl důvod možnost rekvalifikace zvlášť hodnotit.
43. Námitkami týkajícími se otázky zákonnosti vyhlášky o posuzování invalidity jakož i námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nezohlednění závěrů znaleckého posudku MUDr. N. ze dne 25. 1. 2021, se krajský soud nezabýval, neboť byly uplatněny po uplynutí zákonem stanovené dvouměsíční lhůty pro podání žaloby (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2006, č.j. 1 Afs 157/2004 – 70). Posudková komise se s obsahem uvedeného znaleckého posudku vypořádává na str. 5 svého posudku, kde uvádí, že tento znalecký posudek hodnotí výlučně stanovení bolestného a ztížení společenského uplatnění žalobce.
44. Pokud jde o námitku systémové podjatosti posudkové komise, kterou žalobce uplatnil v podání ze dne 12. 9. 2023, k té krajský soud odkazuje na závěry Nejvyššího správního soudu v rozhodnutí ze dne 29. 8. 2018, č.j. 10 Ads 121/2017-44, v němž kasační soud k obdobné námitce konstatoval: „Ani v řízení před správním soudem si soud nemůže učinit úsudek o zdravotním stavu a pracovní schopnosti účastníka řízení sám. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci provádění sociálního zabezpečení, posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tímto účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Posudkové komise jsou oprávněny posoudit pokles pracovní schopnosti a zaujmout posudkové závěry o invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku. Posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti (srov. § 16a zákona č. 582/1991 Sb.) spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Postup posudkového orgánu, jehož

hlavním obsahem je posudková činnost, předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. [...] I tyto posudky nicméně hodnotí soud jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v ustanovení § 77 odst. 2 s. ř. s. a v případě potřeby může zejména uložit též zpracování posudku soudem ustanoveným znalcem z oboru posudkového lékařství. [...] Z výše uvedeného je zřejmé, že činnost posudkových komisí a posudkových lékařů upravuje zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Výhrady stěžovatele, který považuje posudkové lékaře za podjaté proto, že působí u správního orgánu, který o dávce rozhoduje, jsou tedy namířeny přímo proti znění zákona, který tuto situaci předpokládá. Soulad citované právní úpravy s ústavním pořádkem potvrdil opakovaně Ústavní soud (viz například nález ze dne 1. 11. 1995, sp. zn. II ÚS 92/95, publikovaný ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu ČR svazek 4 pod č. 72). Námitka systémové podjatosti posudkových lékařů proto není důvodná.“

45. Ze závěrů citovaného rozhodnutí tudíž vyplývá, že námitka žalobce týkající se systémové podjatosti posudkové komise není důvodná. K tomu krajský soud doplňuje, že členové posudkové komise nejsou placeni žalovanou, jedná se o lékařské posudkové služby zřizované Ministerstvem práce a sociálních věcí, nikoli Českou správou sociálního zabezpečení.
46. Dle shora citovaného § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění se proto v případě žalobce nejedná o invaliditu; správní orgány proto nepochybily, pokud na základě závěrů posudkových lékařů rozhodly o zamítnutí žádosti žalobce o přiznání invalidity.

VI. Závěr a náklady řízení

47. Na základě shora uvedeného dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
48. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. Žalobce ani žalovaná nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a v případě žalované § 60 odst. 2 s. ř. s. takovéto právo ve věcech důchodového pojištění, nemocenského pojištění, pomoci v hmotné nouzi a sociální péče výslovně vylučuje. Právo na náhradu nákladů řízení věci neúspěšnému účastníkovi nepřísluší ani státu, neboť žalobce je osvobozen od soudních poplatků [§ 60 odst. 4 s. ř. s. ve spojení s § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích].

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

České Budějovice 13. září 2023

JUDr. Tereza Kučerová v. r.
samosoudkyně